

בעזרת
השם
יתברך

ספר

הערב רב

וכל המסתערף

חלק י"א

על פי ספר הקדוש
שער הליקוטים
לרבינו האריז"ל

יוצא לאור בעזהש"ית על ידי

הוצאת "ועד גילוי פני הערב רב"

* * *

מנחם אב תשס"ד לפ"ק

עיה"ק ירושלים תובב"א

ספר "הערב רב"

וכל המסתעף

חלק י"א

על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל

בו יבואר גדול ענין חיוב הלימוד ולחקור מעשי וענין ה"ערב רב", ואיך שצריכים ללחום נגדם, שמקלקלים את כל עם ישראל בכל העולם כולו, ועוקרים כל המצות שבתורתנו הקדושה, כמו שכתב הגאון הקדוש מווילנא זיע"א, שישנם חמשה מיני ערב רב, והם: ^(א) בעלי מחלוקת ובעלי לשון הרע, ^(ב) הרודפים אחר התאווה כמו זנות וכדומה, ^(ג) הרמאים שמראים עצמם כצדיקים ואין לבם שלם, ^(ד) הרודפים אחר הכבוד ובונים חרבות לעשות להם שם, ^(ה) הרודפים אחר הממון. והמחלוקת תחילה, כי המחלוקת כנגד כולם, והם נקראים "עמלקים", ואין בן דוד בא עד שיעברו מן העולם, ועליהם נאמר (דברים כה, יט): "תמחה את זכר עמלק" כמבואר בזהר. (אדרת אליהו פרשת דברים)

גם יבואר בו השכר הגדול למו שעוסק להציל את עם ישראל מן הערב רב, ומעודר את הרבים שלא יפלו ברשתם ה"ו".

עוד יבואר, שהערב רב הם רמאים כנחשים ועקרבים, כמבואר בזהר חדש וז"ל (זהר חדש פרשת יתרו מאמר ז' ימי בראשית):

"אבל נחשים ועקרבים יש בו – ונחשין ועקרבין דילה אינון ערב רב".

עוד יבואר בו העונשים הגדולים אשר מענישים את האדם בזה ובבא, ושאינו אדם יכול לשער עד כמה שייסבול בזה ובבא על זה שעזר את הערב רב, והפגם הגדול הנעשה על ידי אלו העוזרים להם, וגודל החיוב שמוטל על כל איש ואיש להיות בקי בהם בפרטותיהם ודקדוקיהם, כדי שלא יבשלו חס ושלום לבנות בתו עבודה זרה של דור הפלגה של הבה גבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם (בראשית יא, ד), כי בזה תלוי יסוד קדושת ישראל, ובו תלוי גם כן ביאת משיח בן דוד, כמו שגילה לנו רבינו חיים וויטאל זיע"א תלמיד האריז"ל בספרו הקדוש עץ היים בהקדמתו.

ב הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להארז"ל

בס"ד

הספר נדפס לזכות את הרבים
ונחלק בחנם לכל דורש ומבקש

הרשות נתונה לכל מי שברצונו להדפיס קטעים מספר זה או כל הספר בכל
לשון שהוא בכל מדינה ומדינה, כדי להרכות תורה ויראת שמים בעולם,
ולעורר לבות אחינו בני ישראל בתשובה שלימה

אם אתה רוצה לדעת מי הוא זה ואיזה הוא אשר מלאו לבו לעכב את
גאולתינו ופדות נפשינו רחמנא ליצלן, תלמוד בעיון בספר הזה.

במקום הקדמה

והנה מה שכתב בתחילת דבריו ואפילו כל אינון
 דמשתדלי באורייתא כל חסד דעבדי לגרמייהו וכו', עם
 היות שפשטו מבואר ובפרט בזמנינו זה בעו"ה אשר
 התורה נעשית קרדום לחתוך בה אצל קצת בעלי תורה
 אשר עסקם בתורה על מנת לקבל פרס והספקות
 יתירות וגם להיותם מכלל ראשי ישיבות ודייני
 סנהדראות להיות שמם וריחם נודף בכל הארץ ודומים
 במעשיהם לאנשי דור הפלגה הבונים מגדל וראשו
 בשמים. ועיקר סיבת מעשיהם היא מה שכתב אחר כך
 הכתוב ונעשה לנו שם. ככתוב בספר הזוהר בפרשת
 בראשית דף כ"ה ע"ב וזה לשונו על פסוק אלה תולדות
 השמים והארץ. שחמשה מינים יש בערב רב זמן הנ'
 מינים מהם הוא הנקרא כת גבורים דעליהו אתמר
 המה הגבורים אשר מעולם אנשי השם ואינון מסמרא
 דאילין דאיתמר בהון הבה נבנה לנו עיר ומגדל וגו'
 ונעשה לנו שם בבנין בתי כנסיות ובתי מדרשות ושון
 בהון ס"ת ועטרה על רישיה ולא לשמה אלא למעבד
 לון וכו' והנה על הכת הזאת אמרו בגמרא כל העוסק
 בתורה שלא לשמה נוח לו שנהפכה שלייתו על פניו
 ולא יצא לאויר העולם.

ד הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להארז"ל

תוכן עניני "ערב רב" מספר הקדוש ספר הליקוטים להארז"ל

ספר הליקוטים להארז"ל פרשת תולדות.....יא

ספר הליקוטים – פרשת תולדות יא

- א. ומעמים אין איש אתי, שתערובת הע' שרים של עממין, כבר כלה אותם והפרידם ממנו מבין ישראל, כי כבר כליתים וארמסם בחמתי, ואז כל המלכושים שלו שהם נשמות ישראל שהיו מעורבים בהם, יגאל אותם ויבררם סולת מתוך פסולת, וכל זה הריב יהיה עם סמא"ל שר אדום, שהוא שר כל הע' שרים, ובנפול סמא"ל יפלו כולם יחד..... יא
- ב. מכרה "כיום" את בכורתך לי, כאותו יום ממש שיעשה ה' נקמה באדום, כי אז כל המלכושים שהם נשמותיהם של ישראל, יגאלם ויבררו מבין העמים, כן גם כן אני רוצה לעשות לקחת ממך קדושת הבכורה על ידי זה האדום.. יב
- ג. זהו שרמזו לו עשו, כי אחרי שהוא סוף סוף יתבטל מן העולם וימות, כי יכולת המות לנצח, וז"ש הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכורה ונשמות ישראל, כי מה תועלת ישאר לו מהם, כי בודאי הם הנק' ראשית, וכל אוכליו יאשמו ורעה תבא אליהם וכו', – ענין הע' אומות לאפס ותוהו יחשבו, וישראל עושה חיל, והם רעה תבא אליהם נאם ה' – נחלים אתה חותה על ראשו, ליבש מקורו ומעיניו מניצוצות הקדושה שבראשו, וישאר עין יבש, ובזה ישלימונו לך, כל מה שהיית חסר והוא היה בקדושה, תקחנו מידו, ותהיה אתה שלם בכל..... יב
- ד. באחרית הימים יבנה ה' בית ויעשה חג הסוכות, ולמקנהו יעשה סוכות שהם העמים, כדי לנסות בה רשעי ארץ, ואז כל מי שלא יעלה לחוג את חג הסוכות, אם הם מצד הנופים של הרשעים הנשארים בעפר יסודם – ישארו לעץ יבש בלי ניצוצות קדושה כלל, כי אפילו הניצוצות דקדושה שהיתה על מצילות הסוס סמא"ל סוס ורוכבו, יחזור הכל לקדושה, והמסילות הם המצולות ים, ונקרא צלמות שהם סמא"ל ונוקביה, צל רוכב על המות, נוקבא דיליה, והכל יחזור לקדושה, קדש לה', וכל מה שיש בקליפות החיצוניים הנקרא סירות ומזרקים יהיו קדש – וכל ס"ר העולה בנימטריא רע, והיתה רבוקה בקדושה שהיא ירושלם ויהודה, יהיה הכל קודש – לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי יתבטל צד הרע והקליפה – והשבתי היה רעה מן הארץ – בלע המות לנצח – כל צד הרע ישוב להיות טוב ומוח בלי קליפה – אז יתבטל היצה"ר מן העולם, כי לא יהיה כנעני עוד בבית ה', ואין שטן אין פגע רע אמן כן יהי רצון..... יג

הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל ה

ספר הליקוטים להאריז"ל פרשת וישב..... טז

ספר הליקוטים – פרשת וישב..... טז

ה. נפשות האומות הן הן המזיקין, וכן הרשעים – כל צד הערב רב בא מנפשות האומות – ס"ב אחד נקרא קס"ם ואחד נח"ש, ובתיקון יעקב לאדם לא יכלו לשלוט בו, – ענין בלק ובלעם ולבן..... מז

ספר הליקוטים להאריז"ל פרשת שמות..... יז

ספר הליקוטים – פרשת שמות..... יז

ו. כשיצאו ישראל ממצרים ויצא פרעה אחריהם, נתדבק בערב רב וחטאו – פרעה הדביק בהם הזוהמא – הקושי היה להם מצד פרעה – הערב רב היו קליפה של משה רבינו ע"ה, שהוא היתה כוונתו לתקנם בהיותם שהם הרע שלו, וכשעשו את העגל ולא נתקנו, ולא נכנסו לארץ גם כן, הוא מוכרח למות במדבר בחוץ לארץ כדי לתקנם, לקבץ מהם החלק שבו שהיה מעורב בהם – לכן נקראו ערב רב, פירוש, מהרב שהוא משה – על ידי גלגולים יתוקנו עד ימות המשיח, ואז הוא יכנס עמהם לארץ..... יז

ז. משה ובלעם הם סוד הדעת, זה בקדושה וזה בקליפה – סוד דורו של משה נקרא דור דעה כי כולם מסוד הדעת, וכנגדם הערב רב שהיו מהדעת דקליפה – עדיין לא היו מתוקנים, ומשה היה רוצה להוציאם קודם הזמן ולתקנם תיכף, ובשביל אלו היה הגלות של מצרים בסוד הדעת העליון – לכן ערב רב בנימטריא דעת..... יח

ח. הנך שוכב עם אבותיך וקם, מלת וקם תוכל לחזור עם שלפניו ועם שלאחריו, והכל אמת, כי משה יקום הוא בעצמו אחר כך, שיתגלגל בימים ההם כדרא בתראה עם ערב רב עצמו, וזהו וקם העם שהם הערב רב – אשר בא שמ"ה אותיות מש"ה, כי ממש משה יתגלגל בתוכם, כי כולם מסוד הדעת..... יח

ט. סוד הגלגול הזה של משה רבינו ע"ה הוא דבר נעלם, כי אין לך דור ודור שמושה אינו בתוכו, להשלים הדור ההוא של המדבר, כי גם דור המדבר הם יחזרו להתגלגל בדורינו זה דרא בתראה – ובוה תבין כי רוב אנשי דורינו נשותיהם מושלות עליהם וכפרט הבעלי תורה, והטעם הוא לפי שהיו בזמן העגל שלא מוחו בערב רב ולפי שהנשים לא רצו לתת נזמי זהב, ולכן הנשים שולטים בהם – נמצא כי בדורינו זה הוא גלגול דור המדבר וגם הערב רב גם כן, ומשה בתוך כולם..... יט

ו הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הלוקוטים להאריז"ל

ספר הלוקוטים להאריז"ל פרשת בשלח..... כ

כ ספר הלוקוטים – פרשת בשלח..... כ

י. ולא נחם אלהים, חשש פן ינחם העם הערב רב, ובראותם מלחמה ושבו מצרימה..... כ

ספר הלוקוטים להאריז"ל פרשת כי תשא..... כ

כ ספר הלוקוטים – פרשת כי תשא..... כ

יא. סוד העגל שעשו ישראל ושעשו ירבעם..... כ

יב. הערב רב רצו לעשות אחיזה למומאה גם כנגד המיבור..... כא

יג. לפי שערב רב היו סוד קין, לכן אמרו אלה אלהיך ישראל..... כב

יד. ענין אהרן הכהן..... כג

ספר הלוקוטים להאריז"ל פרשת בהעלותך..... כג

כג ספר הלוקוטים – פרשת בהעלותך..... כג

טו. העם הבוכים היו הערב רב – והיו מחלק הרע של משה – והיו מתקנאים בו, מצד שהוא לקח תאומתו שהיא ציפורה..... כג

טז. משה רבינו ע"ה היה משורש הבל, והסימן מ'שה, ש'ת, ה'בל – בלעם היה גם כן מהבל, וב"ל של הבל היא ב"ל של בלעם – נמצא שמושה רבינו ע"ה ובלעם הם משורש אחד – מאותה שעה והלאה כשהטיל הנחש זוהמא בחוה שהיא היתה אם כל חי, אז כל הנולדים וכל הבאים היו מורכבים מטוב ורע כג

יז. כבר ידעת מה שכתב רשב"י ע"ה, שראשי אלפי ערב רב היו בניו של בלעם יונג'ם ויומברו'ם – ומרע"ה היה משתדל עליהם ליזכותם ולנקותם על כן קבלם והוציאם ממצרים, והיה חוזר ומתפלל עליהם ואומר למה הרעות לעם הזה למה יחרה אפך בעמך, והכל היה על ערב רב, שהיה משתדל ומתחבט עליהם, על היותם מחלקו, וכוננתו היתה להרחיק הרע מהבל ולעשות הכל טוב..... כד

יח. כשראה משה רבינו ע"ה האספסוף אשר בקרבו התאוו תאוה אמר להש"ת הרגני נא הרג, אם ישראל חוטאים ולא תשא חטאתם, יותר טוב שתהרגני, מפני שיתגבר הערב רב, ובהתגברותו נמצא שגובר צד הרע של הבל על הטוב, וצד הטוב ידחה ממנו – בלע המות לנצח, ר"ת הבל, כשיבלע המות שהוא צד הרע של הבל, ומחה אז אלהים דמעה מעל כל פנים, כביכול מהפנים העליונים..... כה

הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל ז

ספר הליקוטים להאריז"ל פרשת חוקת.....כו

ספר הליקוטים – פרשת חוקת.....כו

יט. ישראל היו רוצים התורה פב"פ בלי שום קליפה אלא המים הזכים, ומשה רבינו ע"ה ראה שעדיין הערב רב היו מגבירין קליפתן של ישראל, לכך ויך את הסלע במטה, והקב"ה לא צוה אותו כי אם ודברתם אל הסלע לעיניהם, כדיבור לבד.....כו

כ. שמעו נא המורים המן הסלע הזה וכו', מאחר שאתם מורים ונסים וגשמיים, אפשר להוציא לכם מים כדיבור בלבד – ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם, מהעיקר ומהסולת של התורה תשקה את העדה שהם הגדולים, ומהסובין השקה את העם שדומים לבעירים.....כו

ספר הליקוטים להאריז"ל פרשת דברים.....כו

ספר הליקוטים – פרשת דברים.....כו

כא. מצות לא תחיה כל נשמה.....כו

כב. ה"זמזומים" הם מביורר חכמה, לשון מחשבה, ומאלו היו ערב רב, וכל מי שיש הרהור ומחשבות רעות הוא מהם – "סיחון" לשון סיחין ועגלים, והוא קליפת חמור, והוא סוד ערלה שעל הברית – "עוג" הוא סוד עור הפריעה המעוכב הברית, וזהו עג עוגה, והיא קליפה קשה.....כו

ספר הליקוטים להאריז"ל פרשת ואתחנן.....כה

ספר הליקוטים – פרשת ואתחנן.....כה

כג. הערב רב היו מקליפת משה, ויצאו בלא זמן ולא נתקנו, ולכן חטאו, ומת משה כדי לעלות למעלה לקבל משם שפע, ולכך אין דור שאין בו משה...כח

כד. בכל דור בא משה בסוד עיבור, לפי שהקב"ה לא היה רוצה לקבל ערב רב, ובזה לא היה מיתה ולא גלות, והוא קבלם, בחשבו כי טוב הוא להכניסם בקדושה, ובפרט שהיו נוגעים לו קצת, כמו שכתוב העם אשר אנכי בקרבן, וכתוב כל העם אשר ברנליך, ולזה רצה לתקנם, ואדרבה קלקלו לישראל. כט

כה. לך רד כי שיחת עמך וכו', נשחת לא נאמר אלא שיחת, פירוש שיחת לישראל, ועתה רוב הדור מהם – משה הוצרך לבוא בעיבור, אחד לני שנה, לפי שהוא שורש ישראל, לתקנם שלא יטעום ערב רב – קודם שחטאו ישראל היה משה בתכלית השלימות, והיה משיג שער הנ' של חמושים שערי בינה הגדול מכולם, וכשחטאו ישראל נעלם ממנו.....כט

ה הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל

- כו. נ' שערי בינה נבראו בעולם וניתנו למשה חסר א', מעיקרא כולם נתנו לו, וא' חסרו לו אחר כך.....
כז. כמה תפלות התפלל משה שלא יבוא בעיבור כל דור, ולא נענה – ויתעבר ה' בי למענכם, שאני בא בעיבור כל דור למענכם, כי אתם גורמים לי, והיה מדבר עם ערב רב או מדבר עם ישראל, ופירוש למענכם, לתקן אתכם, ולא שמע אלי, שלא נתקבלה תפלתי.....

ספר הליקוטים להאריז"ל פרשת עקב..... לא

ספר הליקוטים – פרשת עקב..... לא

כח. מונת הבורא יתברך בתת המן לישראל היתה כדי לנסותם הילכו בתורתו אם לא, וגם כן לראות מי הוא הראוי לדעת סודות התורה ויהיה בעל נשמה, זה יוכל לקבל רוחנית התורה, שהיה מוצא פי ה', מצד המן שהיה נבלע באיברים שלו, ומאכלו מצד קנה חכמה – אבל מי שיהיה בעל חומר, גם כמו האספסוף אשר בקרבו שהתאזו תאוה, דברים חומריים כמו הבצלים והשומים ואבטיחים מצד הושט שהוא חומרי מצד העולם הזה, ונעשה להם לשטן – כי לא על הלחם לברו יחיה האדם, שהוא צד החומר והגשמות שיש בו, כי זה הוא לבעלי חומר בלי צורה כמו הערב רב, ולכן הם גם כן לא יזכו לרוחניות התורה וסודותיה.....

כט. וערב רב לא ידעו מה הוא, ושמו העם ולקטו, וישראל היה יורד להם פתח אהליהם – לכן זכו ישראל לתורה וסודותיה, ולא ערב רב, כי סחגו בריחים ובישלו בפרור, ולא סוד הרוחניות שיש בה, וישראל אוכלים אותו כמו שהוא, וטועמים בו כל מה שירצו, שהם הסודות, חוץ מהדברים הגסים בעלי החומר, שהם הבצלים והשומים וכו', כי רמז זה לדברים חומריים, ואין חלק ישראל בזה.....

ל. בחטא אדם שעירב טוב ברע, נתערבו ישראל בערב רב, ונתקלקל הכל, שהם הנבראים דומם וצומח וחי בלתי מדבר ואדם, וכולם צריכין תיקון, כדי לברור אוכל מתוך פיסולת – ואפילו ישראל, על ידי גלגולים שמתגלגלים בעונות בדומם וצומח וב"ח.....

לא. יש שעה שהאדם אוכל אחד מאלו מינים, או חי או צומח, או דומם, כגון גוש עפר קטן הנאכל על ידי פרי או זולתו, ויוכל להיות שם מגולגל, או אביו או שארו הקרוב אליו, ובברכה של ברכת הנהנין ככוונה שאוכל זה הפרי, יעלהו למדרגת חי מדבר, ויוכל להשיבו אל אביו שבשמים, ואם לאו, ח"ו יעכבהו בלי גאולה, כשלא יברך ברכת הנהנין.....

ספר הליקוטים להאריז"ל פרשת תצא..... לד

ספר הליקוטים – פרשת תצא..... לד

לב. ענין הגלויות, הוצרכו לברר ניצוצות הקדושה שנתערבו בחטאו של אדם הראשון בתוך הקליפות, שעירב טוב ברע כנודע – עת אשר שלט האדם באדם לרע לו, האדם, הוא אדם הבליעל באדם דקדושה, לרע לו, לרעתו של אדם בליעל, כי במה שהוא מצר לישראל נעשה ראש עליהם, ומוציאים ממנו ישראל כל ניצוצות הקדושה אשר בקרבו לא נשאר דבר..... לד

ספר הליקוטים להאריז"ל פרשת וילך..... לה

ספר הליקוטים – פרשת וילך..... לה

לג. ויאמר ה' אל משה הנך שוכב עם אבותיך וקם, קאי לשניהם, למשה ולעם שיקומו – ירמוז על גלגול משה רבינו ע"ה, אשר הוא בא שמה בקרבו, של ערב רב, וחרה אפי בו והסתרתו פני מהם חוזר לעם, לכן לפעמים רבות, והיה לאכול ומצאאוהו צרות רבות ורעות – אכן חליינו הוא נשא וד' הפניע בו עון כולנו, ואנכי הסתר אסתיר וכו' על כל הרעה אשר עשה, על מה שקבל הערב רב, שנאמר כי שיחת עמוך..... לה

ספר הליקוטים להאריז"ל ספר מלכים א'..... לו

ספר הליקוטים – ספר מלכים א'..... לו

לד. בכל דור ודור לא חסר לנו ואל יחסר לנו ניצוץ אחד של משה רבינו ע"ה, כי בזכותו כל הדור מתקיים, ובזכותו נרפה לנו וחוליינו הוא נושא תמיד, ובא בכל דור ודור באורך זה הגלות, עד שיתברר מן הערב רב ויכלה כל המיג, ואז ציון במשפט וכו'..... לו

לה. אומרת השכינה להקב"ה, בהיות שבכל דור ודור יהוייב משה רבינו ע"ה שילך, ואחר כך לבוא בגלגולים עד סוף ביאת הגואל, אם כן יהוייב לנו לעשות לו הכנת גוף נאה – בכל אלו ההכנות יעבור אל מקום בני דורו ויאיר להם ויהנה גם כן הוא מאלו ההכנות – אמור לזאת הנשמה, אשר הלכה וסבלה עליה יסורים קשים וצער המיתה בעון ישראל, וכל זה בשבילי ובשבילך שאתה גרמת הערב רב, וגם כן אני גזרתי עליך להיותך הולך ושב בגלגולים, אם כן היא סבלה כל זה הצער הגדול – למועד הזה כעת חיה את חובקת בן מושיע לישראל..... לו

ספר הלוקוטים להאריז"ל ספר ישעיה.....לט

לט ספר הלוקוטים – ספר ישעיה.....לט
לו. אלה אלהיך ישראל, כל בחינות אלה הם בישראל, והערב רב רצו לפגום בו,
ולחפרידו מ"י מאלה.....לט

ספר הלוקוטים להאריז"ל ספר תהלים.....לט

לט ספר הלוקוטים – ספר תהלים.....לט
לז. עיקר הטא אדם הראשון היה שרצה להקריב אליו כל תערובת חמץ ערב רב
ושבעים אומות – דוגמת זה היה גם כן הטא משה רבינו ע"ה בהקריבו ערב
רב, והם השחיתו התעיבו עול כעשותם העגל – ועדיין אנו כגלות הארוך
הזה, כי לא יבא גואל ויגאלנו עד שנמחר ונתכרר מזה – וגם בזה היה הטא
שלמה המלך ע"ה, ברצותו להקריב גרים.....לט
לח. כל כוונתו של עמלק לעשות לישראל זרים ונכרים, ולהרחיקם מאביהם
שבשמים.....לט

לט נבנה הכרך גדול שעולה עמל"ק ראש צורים – בזה השירטו"ן יש אותיות
שט"ן רוי"ה, למען שפות הרוה את הצמאה, ונכנתה צור מחורבנה של
ירושלם, כי כשצור מלאה ירושלם חרבה, וכשירושלם ב"ה שהיא זאת ה'ה'
תהיה מלאה, אז תחרב צור שהיא רומי, יהי רצון שיהיה במהרה בימינו אמן
מא.....לט

מ. שלמה המלך לא נתן עבד מישראל בכנין בית המקדש, אלא על ידי גוים
שגזירים, ולכן בעונות נחרב – אבל משה אדונינו לא קבל נדבה להמשכן
מערב רב כי אם מישראל לבד, כי ערב רב מחוץ למחנה מושבם – ויקהל
משה את כל עדת בני ישראל דווקא – ובהיות שבנה שלמה הקדושה על ידי
גרים זרים וגייר גם כן בת פרעה, לכן נעשה לו מדה נגד מדה, בהיות שבא
גם כן מלאך קדוש שהוא גבריאל באותו עון, ונעץ זה הקנה ונכנת העיר
הטמאה עליה, ונתמלאת צור ונחרבה ירושלם – ועד שירחם השי"ת ועביר
רוח הטומאה מן הארץ, אנו כגלות הזה ובית המקדש חרב, דכתיב אם ה' לא
יבנה בית שוא עמלו בנינו בו. וכעזרת השם לעתיד, ואני אהיה לה חומת אש
סביב ולכבוד אהיה בתוכה, אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רינה, כי הגדיל ה'
לעשות עמנו בשוב ה' את שבותנו אמן.....מב

✿ ספר הליקוטים להארז"ל ✿

פרשת תולדות

ספר הליקוטים – פרשת תולדות

א.

ומעמים אין איש אתי, שתערובת הע' שרים של עממין, כבר כלה אותם והפרידם ממנו מבין ישראל, כי כבר כליתים וארמסס בחמתי, ואז כל המלבושים שלו שהם נשמות ישראל שהיו מעורבים בהם, יגאל אותם ויבררם סולת מתוך פסולת, וכל זה הריב יהיה עם סמא"ל שר אדום, שהוא שר כל הע' שרים, ובנפול סמא"ל יפלו כולם יחד

ויובן עתה מה שכתוב ומעמים אין איש אתי, ר"ל שתערובת הע' שרים של עממין, כבר כלה אותם והפרידם ממנו מבין ישראל, כי כבר כליתים וארמסס בחמתי, ואז כל המלבושים שלו שהם נשמות ישראל שהיו מעורבים בהם, יגאל אותם ויבררם סולת מתוך פסולת, וכל זה הריב יהיה עם סמא"ל שר אדום, שהוא שר כל הע' שרים, ובנפול סמא"ל יפלו כולם יחד. ונרמז ג"כ קחת הבכורה יעקב מעשו, כדי שיהיה ראוי לקחת ג"כ הברכה, כי בהיות שאברהם מסר הברכה ליצחק, וראה שמת אברהם, שהיה הוא מונע ליצחק לתת הברכה לעשו, והבכורה היתה שלו בצאתו ראשונה, ובראש עשו היו ניצוצות הקדושה, כמו שכתבנו על פסוק כי ציד בפיו, והם מצד תערובת שעירב אדם הראשון לנשמותיהם של ישראל, הנק' (ירמ"י ב' ג') ראשית תבואתה, ושם מקום הראש, ומשם נק' (שמות ד' כ"ג) בני בכורי ישראל, והבכורה כולה היתה לו, ומשם זכה לניצוצות הקדושה, ולכן עתה ג"כ יעקב רצה להוציא כל זה מתחת ידו, כמו שיהיה לעתיד בנקמת אדום הנז"ל ע"י חרב לה' מלאה דם, ודם

יב הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל

ירדפו, כי דם ברית שנא, ג"כ יעקב ע"י נזיר עדשים האדום רצה ליטול ממנו הבכורה, ויפריד צד הקדושה ממנו. ובהיותו כי בא עיף ויגע ולא ירא אלהים, מהשדה, מקום הקליפות והשדים, ושב לסרחונו בהרוג שם את הנפש, ובא על נערה המאורסה, כי בשדה מצאה צעקה הנערה המאורסה ואין מושיע לה, ועשה ע"ז וג"ע וש"ד, ובאשר חללים שם היא, ואז אפרוחיו יעלעו דם, ואמר הלעיטני נא מן האדום האדום הזה וכו', אם לו יעקב מכרה כיום את בכורתך לי, רמז שהמכירה תהיה ע"י האדום הזה, ביום אשר יעשה ה' בו משפט, ע"י דריכת היין האדום, כי אז יכבס ביין לבושו ובדם ענבים סותו, למסית ומדיח, כמ"ש הרב זלה"ה).

ב.

מכרה "כיום" את בכורתך לי, כאותו יום ממש שיעשה ה' נקמה באדום, כי אז כל המלבושים שהם נשמותיהם של ישראל, יגאלם ויובררו מבין העמים, כן גם כן אני רוצה לעשות לקחת ממך קדושת הבכורה על ידי זה האדום

וז"ש מכרה כיום, כאותו יום ממש שיעשה ה' נקמה באדום, כי אז כל המלבושים שהם נשמותיהם של ישראל, יגאלם ויובררו מבין העמים, כן ג"כ אני רוצה לעשות לקחת ממך קדושת הבכורה, ע"י זה האדום. וז"ש השבעה לי כיום ההוא ממש, וישבע לו וכו'.

ג.

זהו שרמז לו עשו, כי אחרי שהוא סוף סוף יתבטל מן העולם וימות, כי יבולע המות לנצח, וז"ש הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכורה ונשמות ישראל, כי מה תועלת ישאר לו מהם, כי בודאי הם הנק' ראשית, וכל אוכליו יאשמו ורעה תבא אליהם וכו', — ענין הע' אומות לאפס ותוהו יחשבו, וישראל עושה חיל, והם רעה תבא אליהם נאם ה' — גחלים

אתה חותה על ראשו, ליבש מקורו ומעינו מניצוצות
 הקדושה שבראשו, וישאר עץ יבש, ובזה ישלימנו לך, כל מה
 שהיית חסר והוא היה בקדושה, תקחנו מידו, ותהיה אתה
 שלם בכל

וזהו ג"כ שרמזו לו עשו, כי אחרי שהוא סוף סוף יתבטל מן העולם
 וימות, כי יכולע המות לנצח. וז"ש הנה אנכי הולך למות ולמה זה
 לי בכורה ונשמות ישראל, כי מה תועלת ישאר לו מהם, כי בודאי הם
 הנק' ראשית, וכל אוכליו יאשמו ורעה תבא אליהם וכו', כמו מצרף
 הכסף, שהוא מעורב בסיגים מנחושת ותערובת המתכת, כי בהיותו נצרף
 יבדל הכסף מהתערובות, והמה הסיגים והתערובות כל הרעה של האש
 תבא אליהם, וישארו עפר ואפר, וזהו כל אוכליו לכסף הטוב, שהם
 הסיגים שלא נודע כי בא הכסף בקרבם ומראיהם רע, לכן יאשמו ורעה
 תבא אליהם, כי המה יכלו באפס ותוהו, וישארו עפר ואפר והבן, כן ענין
 הע' אומות לאפס ותוהו יחשבו, וישראל עושה חיל, והם רעה תבא
 אליהם נאם ה'. ויעקב קיים הפסוק שאמר (משלי כ"ה כ"א) אם רעב
 שונאך האכילהו לחם, ואם צמ"א העולה סמא"ל, כי עיפה נפשו להורגים,
 לכן השקתו מים, רמז לח"ץ, שהם מכיתם ושבעים פרים בחג, ולמה כי
 גחלים אתה חותה על ראשו, ליבש מקורו ומעינו מניצוצות הקדושה
 שבראשו, וישאר עץ יבש, ובזה ישלימנו לך, כל מה שהיית חסר והוא
 היה בקדושה, תקחנו מידו, ותהיה אתה שלם בכל.

ד.

באחרית הימים יבנה ה' בית ויעשה חג הסוכות, ולמקנהו
 יעשה סוכות שהם העמים, כדי לנסות בה רשעי ארץ, ואז
 כל מי שלא יעלה לחוג את חג הסוכות, אם הם מצד הגופים
 של הרשעים הנשארים בעפר יסודם – ישארו לעץ יבש בלי
 ניצוצות קדושה כלל, כי אפילו הניצוצות דקדושה שהיתה
 על מצילות הסוס סמא"ל סוס ורוכבו, יחזור הכל לקדושה,

והמסילות הם המצולות ים, ונקרא צלמות שהם סמא"ל ונוקביה, צל רוכב על המות, נוקבא דיליה, והכל יחזור לקדושה, קדש לה', וכל מה שיש בקליפות החיצוניים הנקרא סירות ומזרקים יהיו קדש – וכל סי"ר העולה בגימטריא רע, והיתה דבוקה בקדושה שהיא ירושלם ויהודה, יהיה הכל קודש – לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי, כי יתבטל צד הרע והקליפה – והשבתי חיה רעה מן הארץ – בלע המות לנצח – כל צד הרע ישוב להיותו טוב ומוח בלי קליפה – אז יתבטל היצה"ר מן העולם, כי לא יהיה כנעני עוד בבית ה', ואין שטן אין פגע רע אמן כן יהי רצון

עוד רומז על מלחמת סיסרא, שעתידה דבורה (נ"ל שצ"ל יעל) לתת לחם ונזיר עדשים, כלומר מאכל לסיסרא, ומים שאל חלב נתנה, וגחלים חתתה על ראשו, בסוד מחקה ראשו מחצה וחלפה רקתו. וה' שילם לה, שכן שמיכה מעיד עליה שלא נגע בה אותו רשע. וכן עתיד בע"ה להיות באחרית הימים, אז יבנה ה' בית ויעשה חג הסוכות, אחר שיעקב יבא שלם, אז ויבן לו בית, שהוא בית המקדש, ולמקנהו יעשה סוכות, שהם העמים. כארז"ל מצוה קלה יש לו וסוכה שמה, כדי לנסות בה רשעי ארץ, ואז כל מי (זכרי' י"ד י"ח) שלא יעלה לחוג את חג הסוכות, אם הם מצד הגופים של הרשעים הנשארים בעפר יסודם. ותשובה היא על כי לא עליהם יהיה הגשם, שהוא על שמחיה בו את המתים, א"כ איך יעלו לחוג את חג הסוכות, וג"כ הסיבה שמשפחת מצרים לא תעלה ולא באה, בהיות כי לא עליהם יהיה הגשם, בהיותם בגוף קיים, ואם עדיין הם בגופם הנקרא מצרים, אלו רודאי לא תהיה נקמתם ע"י הטל והגשם היורד להתחיתם, אבל ישארו לעץ יבש בלי ניצוצות קדושה כלל, כי אפילו הניצוצות דקדושה שהיתה על מצילות הסוס, סמא"ל, סוס ורוכבו יחזור הכל לקדושה. והמסילות הם המצולות ים, ונקרא צלמות, שהם סמא"ל ונוקביה, צל רוכב על המות, נוקבא דיליה, והכל יחזור לקדושה, וז"ש קדש לה'. וכל מה שיש בקליפות החיצוניים, הנקרא סירות ומזרקים,

יהיו קדש. וזהו וכל ס"ר העולה בנימטריא רע, והיתה דבוקה בקדושה
שהיא ירושלם ויהודה, יהיה הכל קדש, כי (ישעי' י"א ט) לא ירעו ולא
ישחיתו בכל הר קדשי, כי יתבטל צד הרע והקליפה, בסוד (ויקרא כ"ו ו')
והשבתי חיה רעה מן הארץ, וכתוב (ישעי' כ') בלע המות לנצח, ואפילו
כל צד הרע ישוב להיותו טוב ומוח בלי קליפה, כנז' בזהר בפ' (תהלים
נ"א כ') הטיבה ברצונך את ציון, תחלה מצד שיבא הפרי יוקדם לקליפה,
ואח"כ תבנה חומת ירושלם, והבן. ואז יתבטל היצה"ר מן העולם, כי לא
יהיה כנעני עוד בבית ה', שהיצה"ר נק' (תושע י"ב ח') כנען בידו מאזני
מרמה, לעשוק הקדושה אהב. וא"ת איך יהיה פריה ורבייה, מאחר
שיתבטל היצה"ר, כההוא עובדא דבעו ביעתא לחולה ולא מצאו עד
שחזרו להתפלל עליו שיחזור, אמר אפילו שיבואו הזובחים את יצרם
וביטלוהו, אפילו שיפרו וירבו הכל יהיה מצד בחינת הטובה. וז"ש ולקחו
מהם, מצד אלו הקליפות שחזרו לקדושה, ובישלו בהם באלו הסירות
והמזרקים הנז', יוכלו לבשל בהם בלי תערובת רע ח"ו, כמו עד עתה,
והסיבה היא, כי לא יהיה כנעני בבית ה' עוד, שהיא היצה"ר, ואין שמן
אין פגע רע אכ"ר:

פרשת וישב

ספר הלוקוטים – פרשת וישב

ה.

נפשות האומות הן הן המזיקין, וכן הרשעים – כל צד הערב רב בא מנפשות האומות – ס"מ אחד נקרא קס"ס ואחד נח"ש, ובתיקון יעקב לאדם לא יכלו לשלוט בו, – ענין בלק ובלעם ולבן

[פרק מ"ח] וזה היה סיבה שתכף נדבקו עמו, ויפתוהו בפייהם, ואדם נדבק בלילית, ומשם הוליד רוחין ומזיקין, והם הם האומות, שנפשות האומות הן הן המזיקין, וכן הרשעים. ומשם, ומזוהמת סמא"ל שהטיל בחוה, בא מקין כל צד הערב רב, מנפשות האומות. וכמנין סמ"ל מסמא"ל, שמש ק"ל שנה ברוחין ולילין. ואלו השנים נחש ורכבו, ס"מ א' נק' קס"ס, וא' נח"ש. ובתיקון יעקב לאדם לא יכלו לשלוט בו, וז"ש בלעם (במדבר כ"ז כ"ג) כי לא נחש ביעקב ולא קסם בישראל. והקסם הוא גדול מנחש, ולכן היה בלק גדול בקסם יותר מבלעם, שהוא בנחש מצד לבן אביו, הנקרא לבן מצד בהרת לבנה, והצרעת בנחש, בחברבורותיו מצורע, ולבן מאלו השני טיפות של קדושה שבאו בזוהמא היו רחל ולא, ונמצאו בלבן מצד הנחש, ולכן בא יעקב מעין שופרי דאדם, ותיקון, ולקחה והביאם לקדושה, וזמש"ה (הושע י"ב י"ג) ויברח יעקב בשדה ארם ויעבוד באשה ובאשה שמר.

פרשת שמות

ספר הליקוטים – פרשת שמות

ז.

כשיצאו ישראל ממצרים ויצא פרעה אחריהם, נתדבק בערב רב וחטאו – פרעה הדביק בהם הזוהמא – הקושי היה להם מצד פרעה – הערב רב היו קליפה של משה רבינו ע"ה, שהוא היתה כוונתו לתקנם בהיותם שהם הרע שלו, וכשעשו את העגל ולא נתקנו, ולא נכנסו לארץ גם כן, הוא מוכרח למות במדבר בחוץ לארץ כדי לתקנם, לקבץ מהם החלק שבו שהיה מעורב בהם – לכן נקראו ערב רב, פירוש, מהרב שהוא משה – על ידי גלגולים יתקנו עד ימות המשיח, ואז הוא יכנס עמהם לארץ

[פרק ב'] ויגדל הילד ותביאהו לבת פרעה ויהי לה לבן. דע, כי פרעה הם אותיות פ"ה ר"ע. ומשה נתגדל בביתו. ובת פרעה לקחה אותו, ולכן בסיבת שהיא קליפת משה לכן נתגדל עמהם, ולזה היה משה אומר כי כבוד פה וכו' כמה פעמים, ואיך אלך אל פרעה להוציא את בני ישראל. וזהו הסיבה שכשיצאו ישראל ממצרים ויצא פרעה אחריהם, נתדבק בערב רב וחטאו, וז"ש (שמות י"ג י"ז) ויהי בשלח פרעה את העם, מאותה יציאה שיצא פרעה לשלחם הדביק בהם הזוהמא. ולזה קראם משה (שם י"ג ג') עם קשה עורף, שתקושי היה להם מצד פרעה, לכן אמר מרע"ה (שם ל"ב ל"ב) ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך וכו' ואל אראה ברעתי, (במדבר י"א ט"ו) כי הערב רב היו קליפה שלו, שהוא היתה כוונתו לתקנם בהיותם שהם הרע שלו, וכשעשו את העגל ולא נתקנו, ולא נכנסו לארץ ג"כ, הוא מוכרח למות במדבר בח"ל כדי לתקנם, פי' לקבץ מהם החלק שבו שהיה מעורב בהם.

יה הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להארז"ל

ולכן נקראו ערב רב, פירוש, מהרב, שהוא משה. וע"י גלגולים יתקנו עד ימות המשיח, ואז הוא יכנס עמהם לארץ. ולכתן מדין שבע בנות.

ז.

משה ובלעם הם סוד הדעת, זה בקדושה וזה בקליפה – סוד דורו של משה נקרא דור דעה כי כולם מסוד הדעת, וכנגדם הערב רב שהיו מהדעת דקליפה – עדיין לא היו מתוקנים, ומשה היה רוצה להוציאם קודם הזמן ולתקנם תיכף, ובשביל אלו היה הגלות של מצרים בסוד הדעת העליון – לכן ערב רב בגימטריא דעת

ונחזור לענין. כי כבר ידעת מ"ש רז"ל ולא קם נביא עוד בישראל כמשה, בישראל לא קם וכו', כי משה ובלעם הם סוד הדעת, זה בקדושה וזה בקליפה, ותחלה נתערבו הכל טו"ר, בעבור חטא אדם הראשון והבל, ואח"כ נתקן ויצא משה בקדושה הטובה לבר, וזהו וטרא אותו כי טוב הוא, ונפרד ממנו בלעם, השקול כמותו בדעת הקליפה, וזה סוד מ"ש (במדבר כ"ד י') ויודע דעת עליון. אמנם סוד דורו של משה נקרא דור דעה, כי כלם מסוד הדעת, וכנגדם הערב רב שהיו מהדעת דקליפה. פירוש, אותם הניצוצין דקרי, מה שהוציא אדם הראשון בק"ל שנה כמ"ש במ"א, ועדיין לא היו מתוקנים, ומשה היה רוצה להוציאם קודם הזמן ולתקנם תיכף, ובשביל אלו היה הגלות של מצרים בסוד הדעת העליון, בסוד כמש"ל בסוד רד"ו שמה, כי ישראל וערב רב כולם מסוד הדעת, ולכן תמצא כי ערב רב בגימטריא דעת.

ח.

הנך שוכב עם אבותיך וקם, מלת וקם תוכל לחזור עם שלפניו ועם שלאחריו, והכל אמת, כי משה יקום הוא בעצמו אחר כך, שיתגלגל בימים ההם בדרא בתראה עם ערב רב עצמו,

הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הלוקוטים להאריז"ל יט

וזהו וקם העם שהם הערב רב – אשר בא שמ"ה אותיות
מש"ה, כי ממש משה יתגלגל בתוכם, כי כולם מסוד הדעת

גם עם זה תבין מש"ה בפ' (דברים ל"א ט"ו) וילך, הנך שוכב עם
אבותיך וקם וכו', והוא מהמקראות שאין להם הכרע, כי מלת וקם
תוכל לחזור עם שלפניו ועם שלאחריו, והכל אמת. והוא, כי משה יקום
הוא בעצמו אח"כ, פי' שיתגלגל בימים ההם בדרא בתראה, עם ערב רב
עצמו, וזהו וקם העם, שהם הע"ר, וזהו אשר בא שמ"ה אותיות מש"ה, כי
ממש משה יתגלגל בתוכם, כי כולם מסוד הדעת.

ט.

סוד הגלגול הזה של משה רבינו ע"ה הוא דבר נעלם, כי אין
לך דור ודור שמש"ה אינו בתוכו, להשלים הדור ההוא של
המדבר, כי גם דור המדבר הם יחזרו להתגלגל בדורינו זה
דרא בתראה – ובזה תבין כי רוב אנשי דורינו נשותיהם
מושלות עליהם ובפרט הבעלי תורה, והטעם הוא לפי שהיו
בזמן העגל שלא מיחו בערב רב ולפי שהנשים לא רצו לתת
נזמי זהב, ולכן הנשים שולטים בהם – נמצא כי בדורינו זה
הוא גלגול דור המדבר וגם הערב רב גם כן, ומשה בתוך כולם

ואמנם סוד הגלגול הזה הוא דבר נעלם, והענין הוא כי אין לך דור
ודור שמש"ה אינו בתוכו, להשלים הדור ההוא של המדבר, כי
גם דור המדבר הם יחזרו להתגלגל בדורינו זה דרא בתראה. ובזה תבין,
כי רוב אנשי דורינו נשותיהם מושלות עליהם, ובפרט הבעלי תורה,
והטעם הוא, לפי שהיו בזמן העגל שלא מיחו בערב רב, ולפי שהנשים
לא רצו לתת נזמי זהב, ולכן הנשים שולטים בהם. נמצא, כי בדורינו זה
הוא גלגול דור המדבר, וגם הערב רב ג"כ, ומשה בתוך כולם.

פרשת בשלה

ספר הליקוטים – פרשת בשלה

י.

**ולא נחם אלהים, חשש פן ינחם העם הערב רב, ובראותם
מלחמה ושבנו מצרימה**

ויהי בשלה פרעה את העם. דע כי ויהי הוא לשון צער היה, כששלה את העם ערב רב, כי בעבורם לא נחם אלהים לישראל וכו'. כי היה קרוב, והיו נכנסים מיד לארץ, אלא חשש פן ינחם העם הערב רב, ובראותם מלחמה ושבנו מצרימה, וכיון שראה מרע"ה כך שהם מוכרחים לילך דרך המדבר ים סוף, והיו צריכים לעבור הים, לקח עצמות יוסף עמו לבקוע ים סוף, כענין הים ראה ויגם.

פרשת כי תשא

ספר הליקוטים – פרשת כי תשא

יא.

סוד העגל שעשו ישראל ושעשו ירבעם

ויקח מידם ויצר אותו בחרט ויעשהו וכו'. סוד העגל שעשו ישראל ושעשו ירבעם, בזה תבין מ"ש בזוהר פ' משפטים דף צ"ח ע"א מאן איהו נחשא דפרח באוירא, שארי בחיבורא וסיים בפירודא, וסוד אשר הלך חשכים וכו'. והוא, כי כבר ידעת כי הקליפה אצל הקדושה כקוף בפני אדם. והנה סוד האצילות היה תחילה הנקבה מתוברת עם הזכר אב"א, ואח"כ נפרדה ונגסרה, ואח"כ חזרה להתחבר פב"פ. והנה גם

הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל כא

הקליפה עשתה כן, אך כאשר ננסרה ונפרדה, אז בא יום השבת ונשארה בפירודא, ולא יכלו עוד להתחבר פב"פ, וז"ש שארי בחיבורא וסיים בפירודא.

ואמנם כבר ידעת, כי באדם יש בו שני נקודות, אות יסוד ברית קדש, ולמעלה ממנו נקודת הטיבור. והתחתון הוא למטה ביסוד, והעליון למעלה בבינה. ולכן הוא סתום, עלמא דאתכסייא. ואין התינוק יונק בהיותו במעי אמו, סוד עלמא סתימא, אלא דרך שם בעלמא דאתי. ואמנם באחור האדם אין נקודה כלל כנגד הטיבור, אך יש נקודה כנגד היסוד באחור האדם, כי אין אחיזה לחיצונים בבינה.

יב.

הערב רב רצו לעשות אחיזה לטומאה גם כנגד הטיבור

אמנם כל הדור ההוא היו מסוד הבינה, כנודע, ולכן לא נכנסו לארץ רק מתו במדבר. והנה רצו ערב רב לעשות אחיזה לטומאה גם כנגד הטיבור, בסוד הבינה, והנה שם מן הטיבור ההוא, התחלת המלכות באחור כנו' באדרא רבה, כמ"ש בטיבורא שארי ובטיבורא שלים, ואז עשו אותו העגל כלול זה בזה אב"א. וז"ש קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו בלשון רבים, והוא סוד שארי בחיבורא. והנה בהיות שניהם אב"א, נמצא כי מכל צד שויביטו בהם יש להם פנים, כי האחוריים הם מחוברים ואינם נראים, וזהו פי' אשר ילכו לפנינו, סוד הפנים כנו'. ולפי שראו איחור משה, כדכתיב וירא העם כי בשש משה, לכן עשו גם הם סוד אב"א. וכבר ידעת, מ"ש בזוהר שיר השירים כי לא נתחבר ת"ת עם המלכות פב"פ, רק ע"י שלמה ע"ה.

יג.

לפי שערב רב היו סוד קין, לכן אמרו אלה אלהיך ישראל

והנה סוד אלהים רומז, כי משם אחיזת כל החיצונים, כמו שנק' בסוד הגאווה והליצנות, אמנם סודו הוא מצנפ"ך ה' גבורות, סוד מי, הם סוד ההבל, שהוא סוד (משלי ל' ד') מי אסף רוח בחפניו, כי הוא סוד החוטם האוסף כל הה' דינים למקומם, ואז מתבסמים, וכל הה' חוזרים בחוטם, בסוד א' לכד בבינה. וזה סוד (במדבר י"ט) וכבס האוסף את אפר הפרה, כי הוא הבינה האוספת בסוד החוטם הריח, ומה שהיו ה' דינין שהם סוד פרה, שביאורו ה' פ"ר, ר"ל שהם אותיות מצנפ"ך שעולים פ"ר, עתה היו אפ"ר, ר"ל, א' פ"ר. כי כולם נכללים בא', אשר שם החוטם, ושם נתבסמו בסוד אל"ה. והם סוד קין, א' זרוע, ל' היד, ה' הם ה' אצבעות. ולפי שערב רב היו סוד קין, לכן אמרו אלה אלהיך ישראל.

אמנם אמת הוא, שהם היו רוצים להמשיכו אליהם הבל, שהוא סוד הבל הפה והחוטם, וזה סוד (הושע י"ג) עגלים ישקון, כי סוד הנשיקה בפומא. ולכן תמצא ר"ת של "ידע" שור "קונתו" וחמור, ישק"ו. כי רצו לנשקו, בסוד הורדת דיני הפה וחוטם אליו, ואם היו עושים כן היה נאבד העולם, כי היו הדינים והקליפות מגיעים עד הבינה, ולא עלה בידם רק אל"ה לכד. אמנם עכ"ז, בכח שני גבורות פה וחוטם, הרמוזים במלת מ"י של אלהים, בו עשו העגל. וזה סוד יל"י, שעולה מ"י. ונרמז, בר"ת (ישעיה א' ג) "ישראל" לא "ידע. ומזה תבין, איך שם זה הוא סוד שני גבורות אלו, והבן. וכשבא ירבעם, רצה לנסור אותה ולעשות אותם שניה, ואז סיים בפירודא. והבן כל זה.

קום עשה לנו אלהים וכו'. הנה תחלה היה הולך לפני ישראל, ארונו של יוסף, וגם מרע"ה. ועתה ראו שבשש משה, אמרו כי זה משה האיש וכו', כי לולא הוא ארונו הולך לפנינו, אך עתה שלא מת, עשה לנו אלהים. באופן שלא יחסרו שניהם תמיד, שילכו לפנינו. והבן זה.

יד.

ענין אהרן הכהן

אהרן הוא גלגול הרן, והנה הוא גלגול אדם הראשון שעבר ע"ז, והרן כדי לתקן זה, בא בגלגול אהרן כנז"ל, אל"ף, וגם אז לא נתקן, כי היה אז צריך ליהרג, כשאמרו לו הערב רב לעשות העגל לעבודה זרה, כי התחילו למסור נפשו למיתה. והטעם שלא עשה כן, לפי שראה שחור זבח לפניו, וחזר גלגול אדה"ר, כי גם אדם הראשון בא בנחור אחי אברהם, ועתה בא הרן באהרן, ונחור בא בחז"ר כמש"ל, ע"ש. והבן היטב.

פרשת בהעלותך

ספר הליקוטים – פרשת בהעלותך

טו.

העם הבוכים היו הערב רב – והיו מחלק הרע של משה – והיו מתקנאים בו, מצד שהוא לקח תאומתו שהיא ציפורה [פרק י"א] ובעיני משה רע. הנה העם הבוכים היו הערב רב, והיו מחלק הרע של משה, מאותה הבחינה של העין, והיו מתקנאים בו, מצד שהוא לקח תאומתו שהיא ציפורה, כמו שכתבנו. כן היו רוצים לעשות, ולכן ארז"ל, על עסקי משפחות, עב"ל מהרח"ו זלה"ה.

טז.

משה רבינו ע"ה היה משורש הבל, והסימן מ'שה, ש'ת, ה'בל – בלעם היה גם כן מהבל, וב"ל של ה'בל היא ב"ל של

כד הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל

בלעם – נמצא שמשו רבינו ע"ה ובלעם הם משורש אחד – מאותה שעה והלאה כשהטיל הנחש זוהמא בחוה שהיא היתה אם כל חי, אז כל הנולדים וכל הבאים היו מורכבים מטוב ורע

[פרק י"א] פסוק ואם ככה את עשה לי הרגני נא הרג אם מצאתי חן בעיניך ואל אראה ברעתי. י"ל, מהו אומרו ברעתי, היל"ל ברעתם. אמנם הענין הוא, כי מרע"ה היה משורש הבל, וסימנך, מש"ה, ש"ת, הב"ל. נמצא, כי ס' של משה, היא ס' של הבל. וג"כ בלעם היה מהבל, וב"ל של הב"ל, היא בל של בלעם. נמצא, שהם משורש אחד, מרע"ה ובלעם. וצריך שתדע, שכשהטיל הנחש זוהמא בחוה, שהיא היתה אם כל חי, מאותה שעה והלאה, כל הנולדים וכל הבאים היו מורכבים מטוב ורע א"כ, בהיות שמושה ובלעם הרשע היו באים מהבל, צריך להיות שמרע"ה היה מצד הטוב של הבל, ובלעם הרשע היה מצד הרע.

יז.

כבר ידעת מה שכתב רשב"י ע"ה, שראשי אלפי ערב רב היו בניו של בלעם יונו"ס ויומברו"ס – ומרע"ה היה משתדל עליהם לזכותם ולנקותם על כן קבלם והוציאם ממצרים, והיה חוזר ומתפלל עליהם ואומר למה הרעות לעם הזה למה יחרה אפך בעמך, והכל היה על ערב רב, שהיה משתדל ומתחבט עליהם, על היותם מחלקו, וכוונתו היתה להרחיק הרע מהבל ולעשות הכל טוב

וכבר ידעת מ"ש רשב"י ע"ה, שראשי אלפי ערב רב, היו בניו של בלעם יונו"ס ויומברו"ס. ומרע"ה, על היות הוא ג"כ מצד הבל כאמור, ובלעם ג"כ, וערב רב ג"כ היו מצד הרע של הבל, וערב רב היו מחלקו של משה, לכן היה משתדל עליהם לזכותם ולנקותם, ועל כן קבלם והוציאם ממצרים. וזהו שאמר לו הקב"ה, (שמות ל"ב ז) לך רד כי שחת עמך

הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל כה

אשר הוצאת זכו, והיה מרע"ה חוזר ומתפלל עליהם, ואומר, למה הרעות לעם הזה למה יחרה אפך בעמך, והכל היה על ערב רב, שהיה משתדל ומתחבט עליהם, על היותם מחלקו, וכוונתו היתה, להרחיק הרע מהבל, ולעשות הכל טוב.

יח.

כשראה משה רבינו ע"ה האספסוף אשר בקרבו התאוו תאוה אמר להשי"ת הרגני נא הרוג, אם ישראל חוטאים ולא תשא חטאתם, יותר טוב שתהרגני, מפני שיתגבר הערב רב, ובהתגברותו נמצא שגובר צד הרע של הבל על הטוב, וצד הטוב ידחה ממנו – בלע המות לנצח, ר"ת הבל, כשיבלע המות שהוא צד הרע של הבל, ומחה אז אלהים דמעה מעל כל פנים, כביכול מהפנים העליונים

אמנם, כשראה האספסוף אשר בקרבו התאוו תאוה, אמר מרע"ה להשי"ת, הרגני נא הרוג, אם ישראל חוטאים ולא תשא חטאתם, יותר טוב שתהרגני. מפני שיתגבר הערב רב, ובהתגברותו נמצא שגובר צד הרע של הבל על הטוב, וצד הטוב ידחה ממנו. וז"ש ואם ככה את עושה לי, לי דייקא, פירוש, שיתגבר עלי צד הרע של הבל. וזהו ג"כ אומרו ברעתי. ולזה תמצא בפסוק (ישעיה כ"ה ח') בלע המות לנצח, ר"ת הבל. פירוש, כשיבלע המות שהוא צד הרע של הבל. וזהו ג"כ אומרו אז, ומחה אז אלהים דמעה מעל כל פנים. כביכול מהפנים העליונים, שהם חו"ב.

פרשת חוקת

ספר הליקוטים – פרשת חקת

יט.

ישראל היו רוצים התורה פב"פ בלי שום קליפה אלא המים הזכים, ומשה רבינו ע"ה ראה שעדיין הערב רב היו מגבירין קליפתו של ישראל, לכך ויך את הסלע במטה, והקב"ה לא צוה אותו כי אם ודברתם אל הסלע לעיניהם, בדיבור לבד

[פרק י"ט] עוזר וירם משה את ידו ויך את הסלע. דע, כי ישראל היו רוצים התורה פב"פ בלי שום קליפה, אלא המים

הזכים. ומרע"ה ראה, שעדיין הערב רב היו מגבירין קליפתו של ישראל, ולכך ויך את הסלע במטה, לשבור אותה בחינה, מגוף ומלבוש התורה, כמו שאנחנו מכים איש את רעהו בפלפול, להכות ולשבר הקליפה. והקב"ה לא צוה אותו, כי אם ודברתם אל הסלע לעיניהם, בדיבור לבד, כמו ששונים למעלה פב"פ בדיבור. וזהו ונתן מימיו, בדיבור, כלומר, האמיתים, ושיקח את המטה בלבו בידו, שזהו רמז שישאר בידו מעט מגוף התורה, שבלעדה אי אפשר.

כ.

שמעו נא המורים המן הסלע הזה וכו', מאחר שאתם מורים וגסים וגשמיים, אפשר להוציא לכם מים בדיבור בלבד – ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירם, מהעיקר ומהסולת של התורה תשקה את העדה שהם הגדולים, ומהסובין השקה את העם שדומים לבעירים

ויקהילו את העם, ואמר שמעו נא המורים, המן הסלע הזה וכו'. מאחר שאתם מורים וגסים וגשמיים, אפשר להוציא לכם

הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל כז

מים בדיבור בלבד, זה אי אפשר, שאתם מורים, ואז ויך את המלע במטתו פעמים, כנגד תלמוד בבלי ותלמוד ירושלמי. ויצאו מים רבים ותשת העדה ובעירים, ר"ל, מהעיקר ומהסולת של התורה, תשקה את העדה שהם הגדולים, ומהסובין, השקה את העם שדומים לבעירים.

פרשת דברים

ספר הליקוטים – פרשת דברים

כא.

מצות לא תחיה כל נשמה

[פרק א'] יש לדעת למה בו' עממין, צוה הקב"ה לא תחיה כל נשמה, ובשעיר ומוזאב ועמון צוה שלא להלחם בם. והענין הוא, כי ז' עממין, הם ז' קליפות של כלים הנשברים, ואז כבר יצא מהם כל הקדושה. אבל של ג"ר עדיין היה בהם קדושה, והם קני קניזי קדמוני. והוא מה שנתברר מג"ר.

כב.

ה"זמזומים" הם מבירור חכמה, לשון מחשבה, ומאלו היו ערב רב, וכל מי שיש הרהור ומחשבות רעות הוא מהם – "סיחון" לשון סיחין ועגלים, והוא קליפת חמור, והוא סוד ערלה שעל הברית – "עוג" הוא סוד עור הפריעה המעכב הברית, וזהו עג עוגה, והיא קליפה קשה

גם מהם לא נחיה כל נשמה. והם שעיר עמון ומוזאב. שעיר רמו לראשונה, כד"א משעיר מלכם. מוזאב, לשון אב בחכמה. עמון, נועם בינת. ושעיר, הוא ארום. וז' מלכים שמלכו שם, אינם ממנו, רק מלכו

כה הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להארז"ל

בארץ. לכן כתיב בכל א' מהם שם ארצו, שלא היו מאדום. והזמזומים, הם מבירור חכמה, לשון מחשבה, כמש"ה (דברים י"ט) אשר זמם וכו'. ומאלו היו ערב רב, וכל מי שיש הרהור ומחשבות רעות, הוא מהם. סיחון, לשון סיחון ועגלים. והוא קליפת חמור, והוא סוד ערלה שעל הברית. ועוג, הוא סוד עור הפריעה המעכב הברית. וזהו עג עוגה, והיא קליפה קשה, הגם כי היא דקה יותר קרובה לקדושה. ואלו הם סוד שני מלכי האמורי הוא היסוד, כמ"ש רז"ל ב' וג' נגרים בראש אמיר.

פרשת ואתחנן

ספר הליקוטים – פרשת ואתחנן

כג.

הערב רב היו מקליפת משה, ויצאו בלא זמן ולא נתקנו, ולכן חטאו, ומת משה כדי לעלות למעלה לקבל משם שפע, ולכן אין דור שאין בו משה

ויתעבר ה' כי למענכם. הנה הערב רב היו מקליפת משה, ויצאו בלא זמן ולא נתקנו, ולכן חטאו. ומת משה, כדי לעלות למעלה לקבל משם שפע, ולכן אין דור שאין בו משה, ובעלותו מזווג או"א, ומתעבר בבינה י"ב חדש, וזהו "ויתעבר" י"י "בי" למענכם, פירוש י"ב. ור"ת שלהם יובל, שהיא בינה הנקראת יובל. וכשנולד בפ"א, לא הוצרך רק בו חדשים, כי לא היה צריך כ"כ בירור. והבן זה, כי בבינה יש י"ב מזלות, רמוז בבינה י"ב, נשאר נ' וה', ה' ראשונה ה"ג.

כד.

בכל דור בא משה בסוד עיבור, לפי שהקב"ה לא היה רוצה לקבל ערב רב, ובזה לא היה מיתה ולא גלות, והוא קבלם, בחשבו כי טוב הוא להכניסם בקדושה, ובפרט שהיו נוגעים לו קצת, כמו שכתוב העם אשר אנכי בקרב, וכתוב כל העם אשר ברגליך, ולזה רצה לתקנם, ואדרבה קלקלו לישראל

ויתעבר ה' בי למענכם. דע, כי בכל דור בא משה בסוד עיבור, לפי שהקב"ה לא היה רוצה לקבל ערב רב, ובזה לא היה מיתה ולא גלות, כמ"ש רז"ל חרות על הלוחות, חירות וכו'. והוא קבלם, בחשבו כי טוב הוא להכניסם בקדושה, ובפרט שהיו נוגעים לו קצת, כמ"ש העם אשר אנכי בקרב, וכתוב כל העם אשר ברגליך, ולזה רצה לתקנם, ואדרבה קלקלו לישראל.

כה.

לך רד כי שיחת עמך וכו', נשחת לא נאמר אלא שיחת, פירוש שיחת לישראל, ועתה רוב הדור מהם – משה הוצרך לבוא בעיבור, אחד לנ' שנה, לפי שהוא שורש ישראל, לתקנם שלא יטעום ערב רב – קודם שחטאו ישראל היה משה בתכלית השלימות, והיה משיג שער הנ' של חמשים שערי בינה הגדול מכולם, וכשחטאו ישראל נעלם ממנו

וזכה סוד מ"ש לך רד כי שיחת עמך וכו', נשחת לא נאמר אלא שיחת, פי' שיחת לישראל, ועתה רוב הדור מהם. ולזה הוצרך לבוא משה בעיבור א' לנ' שנה, לפי שהוא שורש ישראל, לתקנם שלא יטעום ערב רב. וקודם שחטאו ישראל, היה משה בתכלית השלימות, והיה משיג שער הנ' של חמשים שערי בינה הגדול מכולם, וכשחטאו ישראל נעלם ממנו.

כו.

נ' שערי בינה נבראו בעולם וניתנו למשה חסר א', מעיקרא
כולם נתנו לו, וא' חסרו לו אחר כך

וזש"ה לך רד, כי שחת וכו', ר"ל רד ממנין לך, וז"ש רז"ל נ' שערי
בינה נבראו בעולם, וניתנו למשה חסר א', פירוש, מעיקרא כלם
נתנו לו, וא' חסרו לו אח"כ. וז"ש ותחסרהו מעט וכו', פירוש, מעיקרו
שלם היה, אלא שאח"כ חסרהו היותר מעט מאלהים, שהוא אות א'. או
פירוש, שחסרו הרבה, ולא נשאר לו אלא מ"ט, כמ"ש רז"ל אל תקרי מעט
אלא מ"ט, והמ"ט הן מעט מזעיר, בערך שער הן הגדול מכולם. ולהיות
שכוונת מרע"ה היה לטובה, לא מנע השי"ת ממנו הטוב, ובעת אסיפת
רוחו, ויעל משה מערבות מזאב אל הר נבו, נ' בו, ונכנס הן בשמו, ונעשה
נשמה, וידוע כי נשמה הוא בינה.

כז.

כמה תפלות התפלל משה שלא יבוא בעיבור כל דור, ולא
נענה – ויתעבר ה' בי למענכם, שאני בא בעיבור כל דור
למענכם, כי אתם גורמים לי, והיה מדבר עם ערב רב או
מדבר עם ישראל, ופירוש למענכם, לתקן אתכם, ולא שמע
אלי, שלא נתקבלה תפלתי

והנה כמה תפלות התפלל משה שלא יבוא בעיבור כל דור, ולא נענה.
וז"ש ויתעבר ה' בי למענכם, שאני בא בעיבור כל דור למענכם,
כי אתם גורמים לי. והיה מדבר עם ערב רב או מדבר עם ישראל, ופירוש
למענכם, לתקן אתכם. ומלת ב"י, רמז ל"ב חדשי עיבור, כענין רבה
תוספאה. ולא שמע אלי, שלא נתקבלה תפלתי.

פרשת עקב

ספר הליקוטים – פרשת עקב

כח.

כוונת הבורא יתברך בתת המן לישראל היתה כדי לנסותם הילכו בתורתו אם לא, וגם כן לראות מי הוא הראוי לדעת סודות התורה ויהיה בעל נשמה, זה יוכל לקבל רוחנית התורה, שהיה מוצא פי ה', מצד המן שהיה נבלע באיברים שלו, ומאכלו מצד קנה חכמה – אבל מי שיהיה בעל חומר, גם כמו האספסוף אשר בקרבו שהתאוו תאוה, דברים חומריים כמו הבצלים והשומים ואבטיחים מצד הושט שהוא חומרי מצד העולם הזה, ונעשה להם לשטן – כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם, שהוא צד החומר והגשמות שיש בו, כי זה הוא לבעלי חומר בלי צורה כמו הערב רב, ולכן הם גם לא יזכו לרוחניות התורה וסודותיה

[פרק ח'] **אמנם** הענין הוא, כי לא היתה כוונת הבורא ית' בתת המן לישראל, כדי שתהיה אכילתם ע"ד טבע, כי אם עשה זה הקב"ה כדי לנסותם הילכו בתורתו אם לא, וג"כ לראות מי הוא הראוי לדעת סודות התורה ויהיה בעל נשמה, זה יוכל לקבל רוחנית התורה, שהיה מוצא פי ה', מצד המן שהיה נבלע באיברים שלו, ומאכלו מצד קנה חכמה. אבל מי שיהיה בעל חומר, גם כמו האספסוף אשר בקרבו שהתאוו תאוה, דברים חומריים, כמו הבצלים והשומים ואבטיחים, מצד הושט שהוא חומרי מצד העה"ז, ונעשה להם לשמן, והם מצד שמו העם, ולקטו וטחנו ובישלו מהם מיני פשטים הרבה, ובוזו די להם. וכן יהיה אכילתם מצד החומר וכו', כי בכוונת המכוון אמר הכתוב, אפילו שויענג וירעיבך, רצה אח"כ לתת לכם את המן שלא בדרך טבע למלאת רעבון, כי עשה זה, למען הודיעך כי נתנית המן הוא מאכל גשמי, כי למען תדעו כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם, שהוא צד

לב הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל

החומר והגשמות שיש בו, כי זה הוא לבעלי חומר בלי צורה, כמו הערב רב, ולכן הם גם כן לא יזכו לרוחניות התורה וסודותיה. אבל מי שהוא בעל נפש ונשמה מצד ישראל, בודאי אכילת המן להם אינו מזין צד החומר, כי אם צד הרוחנית שיש בה, שהוא מוצא פי ה', וזהו המחיה ומזין אותם. עם היות שעינה בדרך כחם והרעיבם, עכ"ז המן היה מזין אותם, ובוה ג"כ היו זוכין לקבל התורה וסודותיה מפי מרע"ה.

כט.

וערב רב לא ידעו מה הוא, ושטו העם ולקטו, וישראל היה יורד להם פתח אהליהם – לכן זכו ישראל לתורה וסודותיה, ולא ערב רב, כי טחנו בריחים ובישלו בפרור, ולא סוד הרוחניות שיש בה, וישראל אוכלים אותו כמו שהוא, וטועמים בו כל מה שירצו, שהם הסודות, חוץ מהדברים הגסים בעלי החומר, שהם הבצלים והשומים וכו', כי רמז זה לדברים חומריים, ואין חלק ישראל בזה

וערב רב לא ידעו מה הוא, ושטו העם ולקטו, וישראל היה יורד להם פתח אהליהם. ולכן זכו ישראל לתורה וסודותיה, ולא ערב רב, כי טחנו בריחים ובישלו בפרור, ולא סוד הרוחניות שיש בה, וישראל אוכלים אותו כמו שהוא, וטועמים בו כל מה שירצו, שהם הסודות. חוץ מהדברים הגסים בעלי החומר, שהם הבצלים והשומים וכו', כי רמז זה לדברים חומריים, ואין חלק ישראל בזה וכו'. ואפילו הלוחות הראשונות, אם היינו זוכין בהם, היו חצובות ממקום עליון, ממקום הטלא רבדולחא, וברדתם למטה נגלם, ולא זכינו בהם בעונות, ואין להאריך יותר בזה.

ס.

בחטא אדם שעירב טוב ברע, נתערבו ישראל בערב רב, ונתקלקל הכל, שהם הנבראים דומם וצומח וחי בלתי מדבר

הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל לג

ואדם, וכולם צריכין תיקון, כדי לברור אוכל מתוך פיסולת –
ואפילו ישראל, על ידי גלגולים שמתגלגלים בעונות בדומם
וצומח וב"ח

ובל זה הדרוש רמזו בפסוק (ירמיה ב') קדש ישראל לה, כי אצילותם
ממקום קדש הנקרא ראשית, ואח"כ באו למקום תבואת"ה, ובחטא
אדם שעירב טוב ברע, נתערבו ישראל בערב רב, ונתקלקל הכל, שהם
הנבראים דומם וצומח וחי בלתי מדבר ואדם, וכולם צריכין תיקון, כדי
לברור אוכל מתוך פיסולת. ואפילו ישראל, ע"י גלגולים שמתגלגלים
בעונות בדומם וצומח וב"ח, וג"כ יש מי שנתקן בסוד הקרבן בזמן ב"ה
קיים, אבל עכשיו בעונותינו, נתקן ע"י אכילת הצומח וחי ודומם, ע"י
ברכת הנהנין ודברי תורה, בשולחן הנקרא ג"כ מזבח, יתקנו ויבררו.
כמו שכתבנו בהפמרת אסוף אסיפם.

לא.

יש שעה שהאדם אוכל אחד מאלו מינים, או חי או צומח, או
דומם, כגון גוש עפר קטן הנאכל על ידי פרי או זולתו, ויוכל
להיות שם מגולגל, או אביו או שארו הקרוב אליו, ובברכה
של ברכת הנהנין בכוונה שאוכל זה הפרי, יעלה למדריגת
חי מדבר, ויוכל להשיבו אל אביו שבשמים, ואם לאו, ח"ו
יעכבהו בלי גאולה, כשלא יברך ברכת הנהנין

כי יש שעה שהאדם אוכל א' מאלו מינים, או חי או צומח, או דומם,
כגון גוש עפר קטן הנאכל ע"י פרי או זולתו, ויוכל להיות שם
מגולגל, או אביו או שארו הקרוב אליו, ובברכה של ברכת הנהנין בכוונה
שאוכל זה הפרי, יעלה למדריגת חי מדבר, וזה סוד (ויקרא כ"ה) או דודו
או בן דודו יגאלנו או השיגה ידו ונגאל, ויוכל להשיבו אל אביו שבשמים.
ואם לאו, ח"ו יעכבהו בלי גאולה, כשלא יברך ברכת הנהנין.

פרשת תצא

ספר הליקוטים – פרשת תצא

ל.ב.

ענין הגליות, הוצרכו לברר ניצוצות הקדושה שנתערבו בחטאו של אדם הראשון בתוך הקליפות, שעירב טוב ברע כנודע – עת אשר שלט האדם באדם לרע לו, האדם, הוא אדם הבליעל באדם דקדושה, לרע לו, לרעתו של אדם בליעל, כי במה שהוא מצר לישראל נעשה ראש עליהם, ומוציאים ממנו ישראל כל ניצוצות הקדושה אשר בקרבו לא נשאר דבר

[פרק כ"א] אמנם, הארבעה גליות, היו כנגד ד' אותיות הוי"ה,

וגלות מצרים היה כנגד קוצה של יו"ד, שהוא

שקול ככולם, ויותר מהמה. ולכן הוזכר כמה פעמים, ולכן לא הוזכר

בכללם, כי היא בחינה גדולה מכולם. והנה הגליות, הוצרכו לברר

ניצוצות הקדושה, שנתערבו בחטאו של אדם הראשון בתוך הקליפות,

שעירב טוב ברע כנודע. וזש"ה (קהלת ח' ט') עת אשר שלט האדם באדם

לרע לו, האדם, הוא אדם הבליעל באדם דקדושה, לרע לו, לרעתו של

אדם בליעל, כי במה שהוא מצר לישראל נעשה ראש עליהם, ומוציאים

ממנו ישראל כל ניצוצות הקדושה אשר בקרבו, לא נשאר דבר. ובכל

מקום שכינה עמהם, לברר כל חלקיה. ולכן צוה שלא יוסיפו לראותה,

ולא עשה כן בשאר גליות, שעדיין לא בררו כל מה שהיה בקרבה לגמרי.

ולכן אמר והשיבך ה' מצרים, כי להיות מצרים כנגד הטוב שבקוץ היו"ד,

ועדיין נשאר בירור בכל שאר הגליות, שהם כנגד כל הגוף בערך אל

השאר, ישובו למצרים. אבל בערך מצרים עצמו, אמר אין קונה, כי

כשניצוץ הקדושה ומעורב עדיין בקרבם, הם מתאווים להשתעבד

הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל לה

בישראל, אבל מצרים, כיון שנתברר לגמרי, לא נשאר להם שום תאוה להשתעבד בהם, ולכן לא רצו לקנותם.

פרשת וילך

ספר הליקוטים – פרשת וילך

לג.

ויאמר ה' אל משה הנך שוכב עם אבותיך וקם, קאי לשניהם, למשה ולעם שיקומו – ירמוז על גלגול משה רבינו ע"ה, אשר הוא בא שמ"ה בקרבנו, של ערב רב, וחרה אפי בו והסתרתי פני מהם חוזר לעם, לכן לפעמים רבות, והיה לאכול ומצאוהו צרות רבות ורעות – אכן חליינו הוא נשא וה' הפגיע בו עון כולנו, ואנכי הסתר אסתיר וכו' על כל הרעה אשר עשה, על מה שקבל הערב רב, שנאמר כי שיחת עמך

פסוק ויאמר ה' אל משה הנך שוכב עם אבותיך וקם. זה אחד מה פסוקים שאין להם הכרע, דקאי לשניהם, למשה ולעם שיקומו. ועוד ירמוז על גלגול משה רבינו ע"ה. וכן נרמז במ"ש אשר הוא בא שמ"ה בקרבנו, של ערב רב, וחרה אפי בו והסתרתי פני מהם חוזר לעם, לכן לפעמים רבות, והיה לאכול ומצאוהו צרות רבות ורעות, ירמוז כמש"ה (ישעיה נ"ג) אכן חליינו הוא נשא וה' הפגיע בו עון כולנו. ואנכי הסתר אסתיר וכו', על כל הרעה אשר עשה, על מה שקבל הערב רב, שנאמר כי שיחת עמך, וכן אמר על כי אין אלהי בקרבי, כי אינו מסוד עיבור, רק מסוד גלגול, לפי שהגלגול הוא משרשו. אמנם העיבור מזולתו בצדיקים, בהיות שהרבה קדושה מוכנת בו, ויודע גלגולו, יקח הממזר' הלז וידבק במחשבתו נפש בנפש רוח ברוח נשמה בנשמה עכ"מ.

ספר מלכים א'

ספר הליקוטים – ספר מלכים א'

לד.

בכל דור ודור לא חסר לנו ואל יחסר לנו ניצוץ אחד של משה רבינו ע"ה, כי בזכותו כל הדור מתקיים, ובזכותו נרפה לנו וחוליינו הוא נושא תמיד, ובא בכל דור ודור באורך זה הגלות, עד שיתברר מן הערב רב ויכלה כל הסיג, ואז ציון במשפט וכו'.

ובכל דור ודור לא חסר לנו ואל יחסר לנו ניצוץ א' של מרע"ה. דכתיב וזרח השמש ובא השמש, ואל מקומו בדורו שואף זורח הוא שם, כמ"ש הרב זלה"ה, כי בזכותו כל הדור מתקיים, ובזכותו נרפה לנו וחוליינו הוא נושא תמיד, ובא בכל דור ודור באורך זה הגלות, עד שיתברר מן הערב רב ויכלה כל הסיג. וזמ"ש"ה ואצרוף כבוד סיגך ואסירה כל בדיליך, ואז ציון במשפט וכו'.

פרק ד'] ובהקדמה זאת יובנו קצת מאלו הכתובים. וזהו ויהי היום, שהוא יום אדיר, יום ר"ה, יום הרת עולם. וביום ההוא הורצה לפני הקב"ה, שבתוך הבאים לזה העולם, רצה שיעבור אלישע איש האלהים קדוש, כי בן עולה אלישע ע"ה, ואמר לו שיעבור אל שונם אל אוצר הנשמות, ושם יכלל בו נשמת איזה צדיק גמור, כדי לבא לעה"ז בדור ההוא כפעם בפעם. ושם באותו האוצר מצא אשה גדולה, כלומר נשמה גדולה של חסיד אחד וצדיק גמור, ואז בראותם אותו ניצוץ, אז החזיקה בו ונשקה לו. וזהו ותחזק בו לאכול לחם, כי רצתה להתחבר בו, ותתגלגל עמו לבא לזה העולם לאכול בו לחם, ועכשיו אומר הכתוב, אל תתמה על זה, כי בכל דור ודור צריך שתשתנה שם בכני אדם לאכול לחם.

לה.

אומרת השכינה להקב"ה, בהיות שבכל דור ודור יחוייב משה רבינו ע"ה שילך, ואחר כך לבוא בגלגולים עד סוף ביאת הגואל, אם כן יחוייב לנו לעשות לו הכנת גוף נאה – בכל אלו ההכנות יעבור אל מקום בני דורו ויאיר להם ויהנה גם כן הוא מאלו ההכנות – אמור לזאת הנשמה, אשר הלכה וסבלה עליה יסורים קשים וצער המיתה בעון ישראל, וכל זה בשבילי ובשבילך שאתה גרמת הערב רב, וגם כן אני גזרתי עליך להיותך הולך ושב בגלגולים, אם כן היא סבלה כל זה הצער הגדול – למועד הזה כעת חיה את חובקת בן מושיע לישראל

וזה סוד ויהי מדי עברו יסור שמ"ה, הם אותיות משה. לאכול לחם, כי זהו הכרח גמור, כי אזלת לקרתא הלך בנימוסה, ועתה אומר הכתוב כי אומרת השכינה להקב"ה, בהיות שבכל דור ודור יחוייב שילך, ואח"כ לבא בגלגולים עד סוף ביאת הגואל, א"כ יחוייב לנו לעשות לו הכנת גוף נאה. וז"ש נעשה נא עליית קיר קטנה, בנין גוף מתורה, כי נקרא עיר קטנה ובהיותו שם, אל יחסר לו מאומה, כמו מטה ושלחן וכסא ומנורה, ואל יצטרך מן הבריות, כמו השמש שמשפיע אור לזולתו, והוא אינו חסר כלום. ומטה, רמז לבת זוגו שימצאנה. שלחן, כנזכר, שאל יחסר לו די מחסורו. כסא, הכנת רוח טובה, שיעשו כסא לנשמה, ויהיה צדיק גמור. ואז שמן לא יחסר על ראשו, נשמה לנשמה הנקראת מנורה, ובכל אלו ההכנות יעבור אל מקום בני דורו, ויאיר להם, ויהנה ג"כ הוא מאלו ההכנות. ולכן תמצא בס"ת של מט"ה ושלחן וכסא ומנורה, הנא"ה. ר"ל, כי זאת היא הנאתו בזה העולם. וזה סוד מ"ש רז"ל הרוצה להנות יהנה כאלישע. ואמר עוד הפסוק ויהי היום ויבא שמ"ה, הוא מש"ה, כנזכר. ויסר אל העלייה, שהיא הגוף הנבנה עליו, ובא להגין על הדור ההוא הרע, כי לא זכו לשוב בתשובה על ידו, הלך לו פעם אחרת אל מנוחתם. וזהו שכתוב וישכב שמ"ה, משה, כנזכר. ועתה אומר

לה הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטנים להאריז"ל

הכתוב, כי בהיות ששבה זאת הנשמה אל מקום מנוחתה, ושבה אל בית אביה כנעוריה, ורצה השי"ת שמלחם אביה תאכל וליתן לה שכרה, ויאמר אל גחזי נערו, שרומזו אל מטטרו"ן, הממונה על הנשמות. ואומר לו, קרא לשונמית הזאת אותיות נשמה, והיא האשה הגדולה הנז"ל, ואז ויקרא לה ותעמוד לפניו, במקום הנאמר חי' ה' אשר עמדת לפניו, במקום אשר עין לא ראתה אלהי"ם זולתך. ועתה אמר ויאמר לו ולא אמר לגחזי נערו, כי עתה אמר למרע"ה העומד שם הרמז בו' של ל"ו, אמור לזאת הנשמה, אשר הלכה וסבלה עליה יסורים קשים וצער המיתה בעון ישראל, וכל זה בשבילי ובשבילך שאתה גרמת הערב רב, ונ"כ אני גזרתי עליך להיותך הולך ושב בגלגולים, א"כ היא סבלה כל זה הצער הגדול. וז"ש הנה חרדת אלינו את כל החרדה הזאת, וכל אלו היסורים, לכן שאלתי שכרך, ומה לעשות לך, אם מקומך מקום הי"ש, ושכרך י"ש עולמות, נדבר עליך אל המלך. ואם מקומך פחות מהיש, נדבר אל שר הצבא, ומ"מ אל תאבדי את שכרך. ואז היא אומרת כי בתוך עמה היא יושבת, ואינה רוצה להתפרסם עוד ללכת בגלגולים, בהיותה יושבת בין הצדיקים בג"ע, לחזות בנועם ה'. אז בא אחד מן השרים העומדים שם, מיכאל שר ישראל, ואומר אבל בן אין לה, הבן יקיר לי אפרים ילד שעשועים, כי בן פורת יוסף ולא זכה עדין לגאול, וכבר הגיע הזמן ואישה זקן, בסוד נער הייתי גם זקנתי, א"כ ראוי הוא שיונתן לה הבן, ובזה יתוקן הטורח של הגלגולים, ובזה לא תשוב היונה לבא שם עוד. אז אומר לו קרא לה, ויקרא לה, ואומר לה למועד הזה כעת חיה את חובקת בן, מושיע לישראל.

הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל לט

ספר ישעיה

ספר הליקוטים – ספר ישעיה

לז

אלה אלהיך ישראל, כל בחינות אלה הם בישראל, והערב רב רצו לפגום בו, ולהפרידו מ"י מאלה

[פרק ס'] מ"י אלה כעב תעופינה. בפסוק זה נרמזו סוד אמון יהא שמיה רבא. ר"ל, ששם י"ה נעשה מ"י, כזה, י"פ ה' נעשה ו'. ובחי' הו' של השם, הוא אל"ה, כי ו"פ ו' עולה גימטריא אל"ה. וז"ש אלה אלהיך ישראל, כי כל בחינות אלה, הם בישראל שהוא הו"א, והערב רב רצו לפגום בו, ולהפרידו מ"י מאלה, שהוא הבחינה הנוכר. וכשיוצא ממנו זה הי"ה, נשאר אל"ם. וזה נקרא שם י"ה שמו הגדול, הוא בחינת נ' שערי בינה. וזה סוד סולו לרוכב בערבות ב"ה שמו, כי ערבות הם נ"ה, וכינה עד הוד אתפשטת, הם החמשים שערי בינה הנזכרים. וזה סוד לרוכב בערבות, מי הוא, ב"ה שמו.

ספר תהלים

ספר הליקוטים – ספר תהלים

לז

עיקר חטא אדם הראשון היה שרצה להקריב אליו כל תערובת חמץ ערב רב ושבעים אומות – דוגמת זה היה גם כן חטא משה רבינו ע"ה בהקריבו ערב רב, והם השחיתו התעיבו עול בעשותם העגל – ועדיין אנו בגלות הארוך הזה,

כי לא יבא גואל ויגאלנו עד שנטהר ונתברר מהם – וגם בזה היה חטא שלמה המלך ע"ה, ברצותו להקריב גרים

גער חית קנה עדת אבירים. ארז"ל. גער בחיה זו, שכל מעשיה נכתבים בקנה. וזה הפסוק יובן, במ"ש רז"ל כי בשעה שנשא שלמה את בת פרעה ירד גבריא"ל ונעץ קנה בים ועלה עליה שרטון ועליו נבנה כרך גדול של רומי. זה המאמר ע"ד הפשט כולו מקשה, כי למה היה זה ע"י גבריא"ל מלאך קדוש, ולמה נעץ קנה ולא ד"א ממניני העצים, ומהו השירטון, והיך נבנית רומי עליו תוך הים על השירטון שהעלה הקנה. אמנם דע, כי ע"י חטא אד"הר תבין זה הענין. והוא, כי עיקר חטא אדם הראשון היה, שרצה להקריב אליו כל תערובת חמץ ערב רב ושבעים אומות, ודוגמת זה היה ג"כ חטא מרע"ה בהקריבו ערב רב, והם השחיתו התעיבו עול בעשותם העגל. ועדיין אנו בגלות הארוך הזה, כי לא יבא גואל ויגאלנו עד שנטהר ונתברר מהם. וגם בזה היה חטא שלמה המלך ע"ה, ברצותו להקריב גרים, ואז תבאנה שתיים נשים זונות, ולא מקדמת דנא בימי יהושע בשלוח שנים אנשים המרגלים חרש לאמר, ונמתקו להיות זכרים, והנקבות דינם יותר קשה לבא לידי מיתוק, ובאו בימי שלמה. ובהיות שנשא את בת פרעה, ונתבטל התמיד של שחר עד ד' שעות, ובאת אמו ויסרה אותו, אז בזה החטא ירד גבריא"ל ונעץ זה הקנה בים וכו'.

לח.

**כל כוונתו של עמלק לעשות לישראל זרים ונכרים,
ולהרחיקם מאביהם שבשמים**

וסוד זה הקנה, יובן בזה הפסוק גער חית קנה. כי ידוע שיש שני בחינות, סטרא דמסאבא הנקרא חמץ, וסטרא דקדושה הנקרא מצה. וכשיחתוך רגל זו החי"ת, תשאר ה'. וכשיחתך רגל זה הק' של קנ"ה, ישאר הנה, בסוד ראשון לציון הנה הנם. וזהו גער חי"ת וק' דקנ"ה,

הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטנים להאר"ל מא

וחתכם ועשה אותם ההי"ן, ויעשו מחמין מצה, ומקנה הנ"ה, כנוכר. בהיות כי הם מסטרא אחרא, והם ראש לע' אומות שהם בעגולה, והוא עליהם. וז"ש בעגלי עמים, והוא מתרפס ברצי כסף ומקבל שוחד, כדי שלא לקטרג על ישראל, כנרמז בשעיר עזאזל, וח"ץ קרבנות לע' אומות בז' ימי החג, כי כל כוונתו לעשות לישראל זרים ונכרים, ולהרחיקם מאביהם שבשמים.

ל"ט.

נבנה הכרך גדול שעולה עמל"ק ראש צורים – בזה השירטוט"ן יש אותיות שט"ן רוי"ה, למען שפות הרוה את הצמאה, ונבנתה צור מחורבנה של ירושלם, כי כשצור מלאה ירושלם חרבה, וכשירושלם ב"ה שהיא זאת הה' תהיה מלאה, אז תחרב צור שהיא רומי, יהי רצון שיהיה במהרה בימינו אמן

וז"ש ביזר עמים, ויהיה מלת ביזר כמו פיזר, כי אותיות בומף מתחלפות, אבל אומתו רוצה לקרבה לקדושה, וז"ש עמים קרבות יחפצו. ובהקדמה הזאת תבין נעיצת הקנה בים על העון הנז"ל, בהיות ששלמה נשא בת פרעה, ועשה כוונת סמא"ל, כי קרבות יחפצו, והקריבה לקדושה. ובזה העון ירשה שפחה לגבירתה, ונתרחקה האשה הקדושה מדודה, ונתקיים ביזר עמים, והם קרבות יחפצו. ואז ירדו רגליה מות לתוך החיצונים, ונתארך רגל הה' ונעשית ק', כזה, ק', וירדה לחיצונים, וינקו ממנה החיצונים. וממצה שמורה לבעלה, נעשה חמין ושאר. וזה סוד נעיצת הקנה בים, ר"ל רגל זאת הק' נתארכה, ונעצה בים שהיא ה' תתאה, הנקרא ים, והורידה לחיצונים. וק' של זאת הקנה שנתארכה מהנה, הוא שהעלה שירמון. ר"ל, קו ארוך מרגל הק'. ועליה נבנה כרך גדול של רומי, ר"ל, ברדתה לחיצונים, לקחו כח וינקו שפע ממנה, ונבנה הכרך גדול שעולה עמל"ק ראש צורים. ובזה השירטוט"ן יש אותיות שט"ן

מב הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הליקוטים להאריז"ל

רוי"ה, למען שפות הרוה את הצמאה, ונבנתה צור מחורבנה של ירושלם, כי כשצור מלאה ירושלם חרבה. וכשירושלם ב"ה שהיא זאת הה' תהיה מלאה, אז תחרב צור שהיא רומי, יהי רצון שיהיה במהרה בימינו אמן.

מ.

שלמה המלך לא נתן עבד מישראל בבנין בית המקדש, אלא על ידי גוים שגיירם, ולכן בעונות נחרב – אבל משה אדונינו לא קבל נדבה להמשכן מערב רב כי אם מישראל לבד, כי ערב רב מחוץ למחנה מושבם – ויקהל משה את כל עדת בני ישראל דווקא – ובהיות שבנה שלמה הקדושה על ידי גרים זרים וגייר גם כן בת פרעה, לכן נעשה לו מדה נגד מדה, בהיות שבא גם כן מלאך קדוש שהוא גבריא"ל באותו עון, ונעץ זה הקנה ונבנת העיר הטמאה עליה, ונתמלאת צור ונחרבה ירושלם – ועד שירחם השי"ת ויעביר רוח הטומאה מן הארץ, אנו בגלות הזה ובית המקדש חרב, דכתיב אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו. ובעזרת השם לעתיד, ואני אהיה לה חומת אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה, אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רינה, כי הגדיל ה' לעשות עמנו בשוב ה' את שבותנו אמן

ובזה יובן ג"כ, שבבנין בית המקדש לא נתן שלמה עבד מישראל לבנין ב"ה, אלא ע"י גוים שגיירם, ולכן בעונות נחרב. ומצינו זה בהפך מה שעשה משה אדונינו בענין המשכן, שלא קבל נדבה מערב רב כי אם מישראל לבד, כי ערב רב מחוץ למחנה מושבם, וזהו ויקהל משה את כל עדת בני ישראל דווקא. ובהיות שבנה שלמה הקדושה ע"י גרים זרים, וגייר ג"כ בת פרעה, לכן נעשה לו מדה נגד מדה, בהיות שבא ג"כ מלאך קדוש שהוא גבריא"ל באותו עון, ונעץ זה הקנה ונבנת העיר הטמאה עליה, ונתמלאת צור ונחרבה ירושלם. ועד שירחם השי"ת ויעביר רוח הטומאה מן הארץ, אנו בגלות הזה, ובית המקדש חרב,

הערב רב על פי ספר הקדוש ספר הלוקוטים להאריז"ל מג

דכתיב אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו. ובע"ה לעתיד, ואני אהיה
לה חומת אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה, אז ימלא שחוק פינו ולשוננו
רינה, כי הגדיל ה' לעשות עמנו בשוב ה' את שבותנו אמן.

